

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(2020 рік набору)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ННІ ЕУПІТ

Голова вченої ради
Олександр ГАЛИЧ
(протокол № 2 від 21 вересня 2020 р.)

Програма атестації
вводиться в дію з 15 вересня 2020 р.
Директор
(розпорядження № 374 від 21 вересня 2020 р.)

Полтава, 2020

ПЕРЕДМОВА

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

1. ВНЕСЕНО кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин Полтавської державної аграрної академії «26» серпня 2020 р. протокол № 1.

2. РОЗРОБНИКИ:

1. Галич Олександр Анатолійович, к.е.н., доцент
2. Макаренко Петро Миколайович, д.е.н., професор
3. Дивнич Ольга Дмитрівна, к.е.н., доцент
4. Загребельна Ірина Леонідівна, к.е.н.

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою
спеціальності «Економіка»
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.
Голова науково-методичної ради

Ольга ДИВНИЧ

ЗМІСТ

	Стор
Вступ.....	4
1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти.....	4
2. Вимоги до кваліфікаційного іспиту за спеціальністю.....	5
3. Оцінювання рівня якості підготовки.....	7
4. Порядок присвоєння кваліфікації.....	8
5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації.....	8

Вступ

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки» (далі – Програма атестації) це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня, що пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка та відповідною освітньо-професійною програмою.

Метою програми атестації здобувачів вищої освіти є методичне забезпечення визначення рівня теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти для майбутньої професійної діяльності; виявлення відповідності рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей вимогам стандартів та вимогам до фахівців в певній галузі.

Програма атестації здобувачів вищої освіти встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети запланованих результатів навчання освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації кваліфікаційних випробувань;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки здобувачів вищої освіти.

1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки та освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей бакалавра з економіки.

1.3. Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та

сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

1.4. Атестація здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для першого рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки відповідних спеціальності у формі кваліфікаційного іспиту за спеціальністю.

1.5. У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

1.6. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки та освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки здійснюється Екзаменаційною комісією (далі – ЕК) з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора Полтавської державної аграрної академії.

2. Вимоги до кваліфікаційного іспиту за спеціальністю

2.1. Кваліфікаційний іспит за спеціальністю повинен забезпечувати оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки та освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

2.2. Кваліфікаційний іспит за спеціальністю передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є: теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання).

2.3. Форма проведення кваліфікаційного іспиту за спеціальністю – поєднання письмової, усної та інтерактивної (з використанням засобів інформаційних технологій) форм.

2.4. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є зміст

програм навчальних дисциплін, що формують результати навчання та систему компетентностей бакалавра з економіки і виносяться на атестацію.

2.5. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змісту навчальних дисциплін, що формують результати навчання та систему компетентностей фахівця і виносяться на атестацію (наведені у навчальному плані підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки).

2.6. Під час кваліфікаційного іспиту зі спеціальності здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки та освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

2.7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення кваліфікаційного іспиту за спеціальністю шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультаційної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до кваліфікаційного іспиту за спеціальністю;
- використання критеріїв об'єктивного оцінювання.

2.8. Комплекс засобів оцінювання формується випусковою кафедрою самостійно та за кількісними і якісними параметрами повинен бути презентативним, охоплювати увесь масив Програми кваліфікаційного іспиту за спеціальності, затвердженої в установленому порядку.

2.9. Програма кваліфікаційного іспиту за спеціальністю формується відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки і містить вступ (розкривається мета та зміст програми), зміст навчальних дисциплін професійної підготовки бакалавра з економіки, що виносяться на атестацію, та список рекомендованих джерел.

2.10. Програма кваліфікаційного іспиту за спеціальністю за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки відтворює основні функціональні складові компетентнісної моделі фахівця, відповідає принципам валідності, наукової насиченості, інформативності, інноваційності, націлена на вирішення спеціалізованих завдань та практичних проблеми у відповідній сфері, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. Оцінювання рівня якості підготовки

3.1. Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра з економіки здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей.

3.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є рівень досягнення результатів навчання та набута система сформованих компетентностей бакалавра з економіки, відтворена у процесі виконання теоретичних (тестових) та практичних завдань (комплексних ситуаційних завдань).

3.3. Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра з економіки відповідної спеціальності повинні довести, що здобувач вищої освіти:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки у сфері економіки;

- вміє розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки, що передбачає застосування теорій та наукових методів та здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3.4. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

3.5. Підсумкова оцінка комплексного кваліфікаційного випробування на атестаційному екзамені є середньозваженою оцінкою за кожний з етапів (40 % за тестове завдання і 60 % за розв'язання комплексного ситуаційного завдання).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 90 % правильних відповідей – «відмінно» (90-100 балів, А – за шкалою ЄКТС);

- 76-90 % правильних відповідей – «добре» (76-83 % – 74-81 бали, С – за шкалою ЄКТС; 84-90 % – 82-89 бали, В – за шкалою ЄКТС);

- 60-75 % правильних відповідей – «задовільно» (60-67 % – 60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 68-75 % – 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС);

- менше 60 % правильних відповідей – «незадовільно» (31-60 % – 35-59 балів, FX – за шкалою ЄКТС; 0-30 % – 1-34 балів, F – за шкалою ЄКТС).

Оцінювання результатів розв'язання практичного комплексного ситуаційного завдання відповідно до еталонних відповідей відбувається за такими загальними критеріями:

«відмінно» (90-100 балів, А – за шкалою ЄКТС) – завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином; при захисті перед ЕК дано кваліфіковані відповіді на задані здобувачу вищої освіти питання;

«добре» (76-83 % – 74-81 бали, С – за шкалою ЄКТС; 84-90 % – 82-89 бали, В – за шкалою ЄКТС) – завдання виконано повністю, але припущено незначних неточностей у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано не менше як на 80 %; при захисті перед ЕК дано достатньо кваліфіковані відповіді на задані здобувачу вищої освіти питання;

«задовільно» (60-67 % – 60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 68-75 % – 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС) – завдання виконано не менш як на 70 % за умови належного оформлення; або не менш як на 80 % за умови припущення незначних помилок у розрахунках або оформленні; при захисті перед ЕК здобувач вірно сформулював основні положення завдання, але правильно відповів не на всі поставлені йому питання;

«незадовільно» (31-60 % – 35-59 балів, FХ – за шкалою ЄКТС; 0-30 % – 1-34 балів, F – за шкалою ЄКТС) – завдання виконано не менш як на 30 % за умови належного оформлення; або не менш як на 50 % за умови припущення незначних помилок у розрахунках або оформленні; при захисті перед ЕК здобувач вищої освіти не виявив знань основних положень, не зміг відповісти на суттєві питання з теми дослідження.

4. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного складання кваліфікаційного іспиту за спеціальністю екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння кваліфікації бакалавра з економіки і про видачу здобувачу вищої освіти диплома встановленого зразка.

5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки» сформована на основі таких нормативних документів:

– Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;

– Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється

підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>;

– Національний освітній глосарій: вища освіта. URL : <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 354 «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими проводиться єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобуття ступеня магістра». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/354-2018-%D0%BF>;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>;

– Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня бакалавр спеціальності 051 Економіка галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>;

– Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» першого рівня за спеціальністю 051 Економіка галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>;

– Положення про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf;

– Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція). URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaprossystemvnutrisnogozebepchennyayakostivyshchoyiosvityvpdaa.pdf>;

– Положення (нова редакція) про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавській державній аграрній академії. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>;

– Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Полтавській державній аграрній академії. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-atestaciyu-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-u-pdaa.pdf>.